

JÓ HÍR

V. évfolyam, 6. szám
2008. július 11., péntek
Ára: 174 Ft

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Mennyei Atyátok tudja, mire van szükségetek,
még mielőtt kérétek őt
(Mt 6,7-15)

TARTALOM:

Kvanduk Frigyes "Kiszárad a fű..." (Iz 40,8)	3
Visszatekintő	4-7
Kajtár Edvárd Biblia és liturgia	7-8
Chiara Lubich Életige	8-9
Sarlós Boldogasszony	8
Fölszentelték az új görög katolikus püspököt	10
Máthé Tibor, Péter atya	10-11
Kovács Zoltán "Per crucem, ad lucem"	11-12
Megkezdődött a Szent Pál-év	12
Kajtárné Tiborcz Mária Kamaszok a Bibliáról	14
Haider Márta Szent Jeromos Katolikus Biblatársulat	15-16
Fazekas Orsolya 54 év papi szolgálat gyümölcse	16
Dr. Schmidt Pál Magyar piéta	17-18
Kajtárné Tiborcz Mária Kamaszok a Bibliáról	18-19

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság:
Bognár Attila, Garadnay Balázs,
Gesztesy András, Kajtár Edvárd,
Kajtárné Tiborcz Mária,
Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtoiroda@pphf.hu
Fotó: Fazekas Orsolya
Layout: Komáromi Csaba
Felelős kiadó: Fény Kft.
Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda:
REPROFLEX Kiadó és Nyomda, Pécs

„Kiszárad a fű, elhervad a virág, de istenünk szava örökké meg- marad” (Iz 40, 8)

Kvanduk Frigyes

A keresztény filmkritikus Ted Baehér Hollywood egyik legbefolyásosabb személyisége. „*Manapság aligha van még valaki, aki vitatná*, – kezdte előadását a teológus és irodalomtörténész – *hogy a tömegtájékoztató eszközök hatalmas befolyással bírnak a felnővekvő nemzedékre*.” Nem csak a pornó és horrorfilmek, hanem a „teljesen szokványos” alkotások is olyan egyoldalú értékeket sugallnak, amelyeket meg kell kérdőjeleznünk. Megtanultunk írni-olvasni és ezt teszi az új nemzedék is, de ma döntő hatást gyakorol ránk a tv, a videó, az internet. Nélkülözhetetlenül fontos, hogy megtanuljunk a vizuális média „nyelvtanát”.

Kritikusunk számára ebben a tanulásban döntő helyet kap a Biblia. Az információk és elemzések határtalan mennyisége mit sem használ, ha nem vetjük össze azokat egy alapvető érvényű mércével. Ted Baehér számára ez megkerülhetetlenül a Szentírás. Hogyan ismerjük fel a hamisítványt, az értéktelen pénzt? Csakis úgy, hogy pontosan ismerjük az eredetit és ezt egybe vetjük az ismeretlennel. Arról van tehát szó, hogy ismerjük a Biblia igazságait és ennek segítségével értékeljük a filmbeli üzeneteket. Mindenekelőtt ismerjük meg Jézus Krisztust, aki nem csak Szabadítónk akar lenni, hanem értelmet és célt akar adni az életünknek.

Az a könyv, amit Szentírás néven ismerünk nem életünk eseményeinek, történeteinek gyűjteménye, hanem Isten cselekedeteit, határozatait foglalja írásba. Ha csak történelemkönyvként nézzük a Bibliát, akkor nagyon töredékes kép tárul elénk a felfedezett leletekhez képest. Ezekkel szemben az Írás több léte: Isten emberre vonatkozó szeretetét tartalmazza, amely minden korra vonatkozik. A Zsidó levél 1,1-ben „a végső időkben” végső kinyilatkoztatást kaptunk; Jézus közénk jövetelével és teljes önkéntes odaadásával a végső idők elértek. A Kinyilatkoztatás Jézus Krisztusa az élő Isten Fia.

A Biblia tehát az élő Isten kinyilatkoztatása; aki holt szöveggé szedi darabokra nem fel-

tétlenül jut közelebb a szöveg üzenetéhez. A boncolgatás révén sokat tudunk meg egy-egy mondatról, eseményről, de az egész már elveszik szemünk elől.

Az elemző megközelítésen túl egy másik szélsőség, hogy a Biblia önmagában („*sola scriptura*”) az üdvösség elégséges forrása. Az örökérvényű isteni elhatározás, mint leírt szó mindig emberi nyelven jut el hozzánk. A keresztény felfogás mindig meglátott Valakit, aki át tudja hidalni a teremtmény és Teremtő, Isten és ember, idő és örökkévalóság szakadékát; ez a Valaki a Szentlélek.

Ma szenvedélyesen kutatjuk – mindenben – az „eredetit”, de nincs eredeti. Eredeti a teremtés, minden más másként kezdődik, más eredet. Az „eredeti” szenvedélyes kutatása sokszor már az „eredeti” megteremtését célozza. A Bibliának nincs bombabiztos, szó szerint Istentől diktált szövege. Nem a szöveg, a Biblia „teste” a szent, hanem a benne megnyilatkozó élő Isten. A szó szerinti értelmezés éppen ezért kudarcra van ítélve.

Aranyszájú Szent János szerint Krisztus a mennybemenetelkor nem kőtáblákat és könyvtekercseket adott az apostoloknak, hanem megígérte és elküldte nekik a Szentlelket. A szívbe írt törvénnyel maguk az apostolok voltak megérintve. Ők maguk voltak az élő Evangélium. Az Írás a kinyilatkoztatott tartalom írásbeli lecsapódása; a nagyon lényeges, hogy az Isten kinyilatkoztató Szentlelke révén az Egyháznak van Bibliája és nem a Bibliának Egyháza. A leírt Ige emlékeztető, ami elevenen tartja, az a Lélek. Az Írás, bár az üdvösséghez szükséges igazságokat tartalmazza, a hit mégis több, hallásból van. (Róm 10, 17)

A Biblia egy évszázadokig tartó időszak során keletkezett, Isten az embert saját „otthonában” látogatja meg. Isten szava, igéje a könyvek különbözősége ellenére is egységes egész: megismerteti az embert az emberrel kapcsolatos igazsággal, Istennel kapcsolatban pedig feltárja, hogy hogyan lehetünk Ővele tiszta mély kapcsolatban. A Kinyilatkoztatás, az élő Isten föltárlása gyógyítóan hat szívünkre. •

Diplomaosztó

Hálaadó szentmisét és diplomaosztó ünnepséget tartott a Püspöki Hittudományi Főiskola a pécsi Székesegyházban. Idén 21-en szereztek hitoktatói diplomát. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Mayer Mihály megyéspüspök volt. •

Biblia kiállítás Pécssett

A Biblia éve kapcsán az Egyetemi Könyvtár alapját képező Klimó gyűjteményben fellelhető Bibliákból nyílt kiállítás Pécssett június 20-án, a Múzeumok éjszakája rendezvényhez kapcsolódva. A kiállításon, melyet Mayer Mihály megyéspüspök nyitott meg, XV-XIX. századi Bibliákat mutattak be.

A könyvtár legszebb darabjaként számon tartott kötetnek viszont nincs magyarországi kötődése a XIV. század végi Biblia Franciaország északi részén készült. A közel nyolcvan nagy, képpel díszített, illetve számtalan apróbb iniciálé, valamint a sok pompás lapszéli keret teszi a gyűjtemény gyöngyszemévé. •

Az Egyetemi Könyvtár jelenleg közel 35 ezer kötetet, ezen belül is nyolc kódexet, huszonöt XV. századi ősnyomtatványt, közel kétszázötven XVI. századi antikvát, és több mint kétszáz, 1711 előtt készült régi magyar nyomtatványt őriz. Klimó György püspök mindent megvásárolt, ami kora műveltségében említésre méltó volt. Így olvashatóak Montesquieu, Diderot könyvei, a Nagy Francia Enciklopédia kötetei és megannyi természettudományi alapmű a XVIII. (majd a további gyűjtés révén a XIX.) századból. Az ősnyomtatványok között is jelentős az 1499-ben Velencében nyomtatott, úgynevezett Pécsi Missale. De különleges az az 1466-ból való kétkötetes Biblia is, amelynek betűi annyira hasonlítanak a kézíráshoz, hogy kolofonjában készítői külön hangsúlyozták nyomtatott voltát.

István a király

A tizenéves korosztályt is megérintette az István a király című rockopera jubileumi színpadra vitele. A Szörényi Levente által írt művet adták elő a Szent Mór Iskolaközpont 6. osztályos diákjai június közepén. A diákok nagy kitartással, önállóan, minimális tanári segítséggel tanulták meg a darabot. Egyik osztálytársuk házának udvarán adták elő, ahová meghívták szüleiket, rokonaikat is. •

Szekszárdon a város szívébe került a katolikus iskola

Sokak meglepedtségére a szekszárdi Önkormányzat Képviselőtestülete úgy döntött, hogy eladja Garay téri iskolaépület, amit a Pécsi Egyházmegye vásárolt meg, hogy méltóbb helyen tanulhassanak a katolikus iskolások. A döntés június 13-án Szent Antal ünnepén született meg. Mivel ezen a napon kaptuk meg a jó Istentől ezt az ajándékot, hogy a templom közelében a város szívében lehetünk szeptembertől, ezért Szent Antalt a Szent József Katolikus iskola társvédősztentjéül fogadtuk. Ennek kifejezésére került át a szobra az Irgalmas Jézus oltára mellé, kifejezve hálánkat feléje és kérjük további közbenjárását a katolikus

iskolában tanuló gyermekekért pedagógusokért és a szülőkért. Az iskola ajtaja szeptembertől várja a régi és az új tanulókat a Garay téren, hogy újból benépesítsük a sétálóutcat. Az oktatás mellett, keresztény nevelésben is részülnek a hozzánk járó gyerekek, akik pár év múlva társadalmunknak és egyházunknak remélhetőleg hasznos tagjai lesznek.

Szent József és Páduai Szent Antal iskolánk védősztentjei köszönetet mondunk! •

Bacsmai László plébános

Serra találkozó Pécsen

Pécsen találkoztak a magyar anyanyelvű Serra klubok vezetői. A hetvenhárom évvel ezelőtt az Egyesült Államokban alapított és azóta nemzetközi szervezetté alakult egyházi klub célja a hit elmélyítése mellett az Istennek szentelt hivatások segítése, támogatása.

Magyarországon öt egyházmegyében, 1993-ban alakult meg a szervezet. A kétnapos baranyai összejövetelen részt vett többek között Cesare Gambardella a leendő, és Lloyd Crockett, a szervezet jelenlegi nemzetközi elnöke, valamint Mayer Mihály pécsi megyés püspök, illetve Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi megyés püspök is. Wolleszky Tibor Serra káplán elmondta, egyházmegyénkben alakult meg először hazánkban a mozgalom, majd ezt követően más magyar nyelvű területeken jöttek létre

klubok. Hozzá tette immár negyedik alkalommal találkozónak, s összejöveteleik célja, hogy a tagok és vezetők személyesen megoszthassák tapasztalataikat, a köztük lévő kapcsolat ne csak egyházmegyei szinten működjön. A tervek sze-

rint jövőre európai találkozót is szerveznek - fűzte hozzá. Mayer Mihály püspök hozzátette, 2009-ben, mint ismert, az egyházmegye ezer éves évfordulóját ünnepeljük, s az egyházi programok az EKF-en belül is kiemelten szerepelnek. Mint mondta, a programsorozattal tudatosíthatják az emberekben azt, hogy a kultúránknak hol vannak a gyökerei, és miért lehet Pécs Európa Kulturális Fővárosa.

A névadó

A Serra klub névadója, Boldog Junipero Serra ferences misszionárius (1713- 1784), akit 1988-ban avatott boldoggá II. János Pál pápa. A pap az amerikai földrészen fejtette ki tevékenységét, az általa alapított missziós telepekből azóta hatalmas nagyvárosok alakultak ki: San Diego, San Antonio, San Francisco vagy éppen Los Angeles. A ferences papban ma Kalifornia egyik alapítóját tisztelik. •

Mária evangéliuma

A Mágocsi Ifjúsági Színjátszók pünkösdi misztériumjátékot adtak elő a helyi Művelődési házban, a Mária evangéliuma című rockoperát. A kitelepítés 60. évfordulójára érkezett német vendégek részére kivetítették a szöveg rövid tartalmát németül. Jágerné Sterner Enikő hitoktató 42 lelkes tanítványával próbál hétről-hétre, ez már a 4. bemutatójuk. Korábban részleteket adtak elő a műből, kiegészítve prózai részekkel, mostanra megtanulták a teljes darabot, melyet a közönség vastappsal köszönt meg a szereplőknek. •

Ministránsbúcsú

Hagyományteremtő céllal indult el idén első alkalommal a püspökszentlászlói ministráns búcsú június 27-én, Szent László napján. A Püspökség által szervezett rendezvény célja az volt, hogy összegyűjtse, egymással megismertesse az oltár mellett szolgálókat és ezáltal is segítse őket hitük elmélyítésében, szolgálatkészségük megtartásában.

Szentmisével kezdtük a napot, melynek főcelebránsa Püspök úr volt. Ezt követően az egész arborétum területén átívelő akadálypályát kellett bejárniuk a ministránsoknak, ahol különböző témakörökben várták őket a megméretetések. Volt több természetvédelmi állomás, hittan és egyháztörténet ismereteket firtató, valamint ügyességi megpróbáltatás. Közel kilencven diák vett részt a búcsúnapon, hitoktatóival, papjaival. •

Papszentelés Pécsett

Pécsett két diakónust szentelt pappá Mayer Mihály megyéspüspök. A bazilika megtelt hívekkel, akik eljöttek, hogy a papi hivatásokért imádkozzanak.

Az egyházmegyében már hagyomány, hogy a szentelés előestéjén – az 56 kilométerre fekvő – Szekszárdról sok hívő gyalogos zarándoklatra indul és reggel érkezik a bazilikához. Idén a legfiatalabb zarándok 12, a legidősebb 74 éves volt.

A felszentelt áldozópapok: *Csigi Péter* és *Máger Róbert*. Mayer Mihály két diakónust is szentelt: *Cseh Péter Mihály* a papságra készül, míg *Kocsis László* állandó diakónusi szolgálatra lépett. •

Biblia és liturgia

Kajtár Edvárd

A Biblia évében érdemes felfigyelnünk arra a tényre, hogy hívő életünk mindennapjait tekintve a Szentírással leginkább a liturgikus cselekményeken találkozunk, és ezek közül is elsősorban a szentmisén. Magazinunkban a mostani számtól kezdve a liturgia és a Szentírás kapcsolatát járjuk körül. Mindenek előtt azonban közös gondolkodásunkat egy rövid fogalomtisztázással kell kezdenünk, hiszen talán nem minden olvasónk előtt nyilvánvaló a litur-

gia szó jelentése. A görög „liturgia” kifejezés egyházi világunkban már az ókortól kezdve az Egyház istentiszteleteinek gyűjtőneve („liturgikus cselekmények”), mégpedig azon istentiszteleteké, amelyek megalkotása, eredeztetése, mondjuk így, „hivatalos”, vagyis van egy központilag szabályozott koreográfiája, rendje, és ehhez szertartáskönyvei, ruhái, jelei stb. (ezért nem számít liturgikus cselekménynek pl. a templomi közös rózsafüzérezés).

Biblia és liturgia – I. A liturgia mint a Szentírás „bábaasszonya”

A Szentírás görög elnevezése – tá bibliá (szó szerint: „könyvek”) – több könyv összefűzéséről tesz tanúságot: könyvek, apró írások, levelek egyházi összekapcsolása ez a „kötet”, s ebből az is nyilvánvaló, hogy számos írásos műfaj tartalmaz e Szent Könyv: magánlevelek, beszédek, bölcs mondások, versek, énekek refrénnel, történeti elbeszélések, jogi „paragrafuszerű” szövegek, intelmek és korholások, átkok és áldások stb. Kimutatható,

hogy ezek a kis szövegtömbök valamikor önálló szövegegységek voltak, amelyeket a zsidó vagy a keresztény közösség ismert, mondogatott, esetleg énekelt, általában az istentiszteletein, aztán ezt a szöveget valamikor valaki(k) belefűzte (befűzték) egy nagyobb szövegcsoporthoz, amely egy könyv alakját kapta végül, címe/neve lett a Bibliában. A zsidó és a keresztény liturgiák tehát használtak énekeket, olvastak vagy fejből idéztek tekintélyes emberektől mondásokat, elbeszéléseket az összejöveteleiken, és ezek később beszerkesztésre kerülnek a Szentírásba. A Szentírás – hisszük és valljuk – Isten Szava, vagyis az emberi szerzőt Isten a Szentlélek által sugalmazza, ihleti különböző utakon, módokon, tehát az emberi megfogalmazás, stílus, szóhasználat a „csomagolása” mindannak, amit Isten azon az emberi hozzáálláson, szolgálton keresztül mond nekünk. Az Újszövetség könyveit tekintve az ilyen ihletés, sugalmazás legtöbbször az istentiszteleti összejöveteleken, vagyis a liturgián történt meg. Ennek legszebb példája a

hitünk számára legnagyobb értékkel bíró utolsó vacsora elbeszélésének „esete” (a kenyér és a bor Krisztus testvére és Vérévé való átváltoztatásának szövegével!). Az utolsó vacsora ezen szövege megvan három evangéliumunkban (Máté, Márk, Lukács), és Szent Pál apostolnak a görögországi Korintosz keresztényeihez írt első levelében. A Krisztussal kezdődő újszövetségi egység egyik legkorábban keletkezett könyve ez a páli levél (valamikor a Krisztus utáni ötvenes évek közepe táján), vagyis Szent Pál az első, aki hozza az Oltáriszentség alapítását (levele 11. fejezetében), és sokkal korábban mind az említett három evangélium. „Az Úrtól kaptam, amit átadtam nektek” – kezdi a szöveget (11. fejezet 23. verse), vagyis ő maga is öröklő, talán az őt megkeresztelő közösségtől, e precízen megkomponált szöveget. A négy utolsó vacsora elbeszélés majdnem teljesen egyforma, vagyis látszik, hogy nem az egyes szerzők egyéni művéről van szó: kész, használt, pontosan szerkesztett, szentnek tartott (Jézus maga

mondta ezt így!) szöveg egyszerű, változtatás nélküli felhasználása ez.

A Biblia szövegeinek nagy része nem az elhangzáskor lett leírva – az evangélisták biztosan nem jegyzeteltek Jézus mellett ballagva (Lukács például görög, tehát nem zsidó ember, és nem is szentföldi származású, aki biztosan nem ismerte Jézust személyesen). Szenttanúk emlékeztek mondásokra, eseményekre és azt elmondták, általában akkor, amikor a közösség összejövetelet tartott, vagyis liturgikus ünnepet tartott az Úrral való üdvözítő találkozásért („Ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” és: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”). A liturgia, az ünneplő összejövetelet tehát bábáskodott a Szent Szövegek megszületésében, rögzítésében, ezért a liturgián való részvétel a hívő ember számára nemcsak egy „szent üzenet” felfogásának az alkalma, hanem valódi találkozás a fogható, érthető módon hozzánk, hozzám, hozzád beszélő élő Istennel. •

Életige

Chiara Lubich

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük. Ez a törvény és a próféták.” (Mt 7,12)

Szomjazzát-e már valaha a végtelenre? Érezted-e valaha szívedben az emésztő vágyat, hogy átöleld a mérhetetlen mindenséget?

Vagy más szavakkal: voltál-e már magadban elégedetlen azzal, amit csinálsz, és azzal, ami vagy?

Ha így van, akkor boldogan fogod fedezni azt az életszabályt, amely elvezet téged az áhított teljességre, s nem engedi, hogy elfecsérelj napjaidat.

Van az evangéliumnak egy elgondolkodtató mondata, amelyet ha csak egy kicsit is megértünk, ujjongással fo-

gadunk. Sűrítve megtaláljuk benne mindazt, amit az életben tennünk kell. Összefoglalja mindazokat a törvényeket, amelyeket Isten az emberi szív mélyébe vésett.

Hallgasd meg:

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük. Ez a törvény és a próféták.” (Mt 7,12)

Ezt a mondatot nevezik „arany szabálynak”.

Krisztus mondta így, de már előzőleg ismerték az egész világon. Benne volt az Ószövetségben. Ismerte már Seneca és Kínában Konfuciusz. És még sokan mások. Már ebből is látszik, hogy Isten mennyire fontosnak tartja: azt akarja, hogy minden ember életének ez legyen az alapszabálya.

Szívesen olvassuk, úgy hangzik, mint egy jelmondat.

Hallgasd meg még egyszer:

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük.”

Így szeressük minden felebarátunkat, akivel a nap folyamán találkozunk!

Képzeljük magunkat az ő helyzetébe, és úgy bánjunk vele, ahogyan szeretnénk, ha velünk bánnának, ha a helyében lennénk.

A bensőnkben lakozó hang, Isten hangja rávezet majd arra, hogyan találjuk meg a szeretet legalkalmasabb kifejezését.

Éhezik valaki? – Én magam vagyok éhes – gondoljuk, és adjunk neki enni. Igazságtalanságtól szenved? – Én vagyok az, aki elszenvedi!

Eltévelyedett valaki, és kétségek gyötörnek? – Mintha velem történe. És mondjunk neki vigasztaló szavakat, osszuk meg vele gondjait! Ne nyugodjunk

meg, amíg azt nem látjuk, hogy lelke megkönnyebbül és megszűnnek a kétségei. Hiszen szeretnénk, ha velünk is így bánnának.

Ismerek valakit, aki nyomorék? – Annyira akarom őt szeretni, hogy szinte saját testemben és szívemben érzem az ő fogyatékoságát. A szeretet fog majd rávezetni a legmegfelelőbb magatartásra, ami megéreztetheti vele, hogy nemcsak egyenértékű másokkal, hanem a kegyelem segítségével ő még több is náluk, hiszen mi keresztények tudjuk, milyen nagy értéke van a szenvedésnek.

Tegyünk így mindenkivel, anélkül, hogy bármiféle megkülönböztetést tennénk rokonszenves és ellenszenves, fiatal és öreg, barát és ellenség, honfitárs és külföldi, szép és csúnya ember között... Az Evangélium szava mindenkire vonatkozik.

Mintha általános felzúdulást hallanék...

Megértem... Talán egyszerűnek tűnik, amit mondok, mégis micsoda változást kíván! Mily messze van ez megszokott mindennapi gondolatainktól, cselekedeteinktől!

Bátorság! Meg kell próbálnunk!

Egy ily módon eltöltött nap felér egy étellel. És estére nem ismerünk magunkra. Valami soha nem ismert öröm áraszt el bennünket. Erő költözik belénk. Isten velünk lesz, mert Ő azokkal van, akik szeretnek.

Napjaink így válnak teljessé.

Néha talán csökken a lelkesedésünk, és kísértést érzünk, hogy elbátortalanodjunk, hogy abbahagyjuk az egészet. És vissza szeretnénk térni korábbi életünkhöz...

Csak ezt ne! Bátorság! Isten megadja nekünk a kegyelmet.

Kezdjük mindig újra!

Ha kitartunk, észre fogjuk venni, hogyan változik meg körülöttünk lassanként a világ.

Megértjük végre, hogy az evangélium a legcsodálatosabb élet hordozója, fényt gyújt a világban, ízt ad létünknek, magában hordozza minden problémánk megoldását.

És nem nyugodhatunk mindaddig, amíg nem közöljük rendkívüli élményünket másokkal is: barátainkkal, akik meg tudnak érteni, rokonainkkal és mindazokkal, akik felé ösztönzést érzünk arra, hogy elmondjuk.

És íme, újjászületik a remény.

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük.” •

Sarlós Boldogasszony

A kereszténység a XIII. századtól július 2-án a „nehézkés” Máriának, a Jézussal terhes Szűznek Erzsébetnél, Keresztelő Szent János jövendő anyjánál tett látogatását (*latinul Visitationis*) ünnepelte. Az ünnepnap megválasztásába egy kis hiba csúszott. A szóban forgó esemény idején az evangélium szerint Erzsébet a szülés előtt állt (*Lk 1,39–56*), fia születését azonban már az ősegyház 8 nappal korábban, június 24-én megünnepelte. Ez lehet az oka, hogy a XVII. század derekától az ünnepet törölték a hivatalos római naptárból, de mivel a nap az aratás kezdetére esik, a közelmúltig jelentős dátum maradt, persze nem eredeti tartalma szerint, hanem aratóünnepként. Nálunk, hogy a többi Mária – („ősmagyarul” Boldogasszony) – ünnepétől megkülönböztessék, a Sarlós Boldogasszony nevet kapta. Népünk nem Péter-Pálkor kezdte az aratást, ahogy a kalendárium előírta volt, hanem e Boldogasszony-ünnep másnapján.

Az ünnep hiedelem- és hagyomány-

kincse nagyon gazdag. Virágszentelés, szegények istápolása, anyaság, de legfőképp az aratás a tárgya. Az ezen a napon szedett fűszernövények és persze a gabonafélék szentnek számítottak, varázserőt tulajdonítottak nekik. E napon csak jelképesen dolgoztak, a szerszámokat megáldatták a pappal, a búzából koszorúnak, szentelmények, szobadisznak valót szedtek. Az aratást másnap szent rítushoz illő áhítattal kezdték. Tiszta fehér gyolcsruhában, levett kalappal a búza elé térdepeltek és imát mondtak. A munkát a föld szent, keleti sarkában kezdték (*napkelet!*), az első két kévét keresztbe rakták. Mindez az „életet” jelentő új kenyérnek szólt, és benne tudván tudatlan a sarló, kasza alatt elhulló gabonaistennek, akinek kultusza Jézus Krisztus testének, a szent ostyának tiszteletében napjainkig töretlenül tovább él. Régi gyakorlat és hagyomány szerint sarlóval az asszony nép aratott, és nyomukban járva a férfiak kötözték a kévét. Közvetlenül ebből ered, hogy a nép szimbolikus szem-

léletében a Szűzanya arat; Fiára hagyja, hogy gyűjtsön, és a búzát a konkolytól elválassza (*Mt 13,26–30*). •

Fölszentelték az új görög katolikus püspököt

Magyar Kurír

A Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházmegye új püspökét, *Kocsis Fülöpöt* június 30-án ünnepi liturgia keretében szentelte föl *Keresztes Szilárd* nyugalmazott megyéspüspök, *Jan Babjak* eperjesi érsek és *Milan Sasik* munkácsi püspök, apostoli kormányzó közreműködésével. Az új püspököt *Leonardo Sandri* bíboros, a Keleti Egyházak Kongregációjának prefektusa iktatta be megyéspüspöki hivatalába.

A püspökszentelésre közel ötven főpásztor érkezett a szomszédos országok görög katolikus egyházainak képviselőitében, jelen volt szinte a teljes magyar püspöki kar Erdő Péter bíboros vezetésével. A szertartáson részt vett Paskai László bíboros és Juliusz Janusz apostoli nuncius is. A Hajdúdorogi Egyházmegye és a Miskolci Apostoli Exarchátus kétszáz papja, valamint számos római katolikus lelkipásztor a püspökökkel együtt

mutatta be a Szent Liturgiát. XVI. Benedek pápa üzenetét a Vatikánból érkezett *Sandri* bíboros tolmácsolta. A pápa mintegy útravalóul az új püspöknek lelkére kötötte: *„Annyira vagyunk pásztorok, amennyire szeretünk”*. Az ünnepi homíliát is a prefektus mondta. Szent Pál évében az apostolfejedelem alakját idézte, aki minden időkre ökumenikus távlatot nyitott az Egyház számára. Megjegyezte, hogy az új püspök gazdag örökséget vesz át elődjétől, *Keresztes Szilárd* püspöktől, aki húsz éven át állt az egyházmegye élén. A vatikáni bíboros szentbeszédében elárulta, hogy a püspökszentelés után, mielőtt visszautazik Rómába, megáll *Máriapócs*on, mert ott dobog Magyarország máriás szíve, amely kegyhely a görög katolikus egyház büszkesége is egyben. *„Térdre fogok borulni gyermekként a Szűzanya kegyképe előtt, és könnyeinek titkára gondolok: kiesdeni számunkra Isten irgalmát. Kérni fogom a legszentebb Szűz Máriát, hogy a papok és a hívek legyenek Krisztus együttérzésének hordozói, és hogy ez kiáradjon*

az egész világra, hogy mielőbb egy akol legyen és egy pásztor.”

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nevében az új főpásztort Erdő Péter bíboros köszöntötte.

Az újonnan fölszentelt püspök székfoglaló beszédében kijelentette: a kecskét legeltető, gyertyát mártogató egyszerű szerzetesből, az egyházmegye „utolsójából” lett a püspökség első embere. Csak azért merte elvállalni e nehéz küldetést, mert szeme előtt lebegett *Máriapócs* példája. Három évszázaddal ezelőtt az ország egyik legszerényebb településén történt meg a könnyezés csodája, és azóta folyamatosan történnek a csodák az immár messze földön híres kegyhelyen. Vagyis hit által történnek a csodák és a hit erejében, valamint a gondviselésben bízva kezdi meg az egyházmegye ötödik püspökeként főpásztori szolgálatát. •

Máthé Tibor

Péter atya

Isten akaratát elfogadva a Magyar Pálos Rend, a Pécsi Egyházmegye és a rokonok tudatják, hogy **Máthé Tibor Péter atya** 2008. június 29-én, életének 83. évében a pécsi pálos rendi testvérek körében a szentségekkel megerősítve, hosszú szenvedés után, csendesén az égi hazába költözött.

Lelke üdvéért az engesztelő temetési szentmisét rendtársai és a paptestvérek közösen mutatják be július

9-én 10 órakor a pécsi temetőkápolnában. A szentmise és a búcsúvétel után kísérik a pálosok kriptájába.

1926 január 18-án született Erdősokonyán. A Pécsi Pius Gimnáziumban érettségizett, majd Nagyváradon a Hadapród Iskolában szerzett alhadnagyi rangot, mint lovas tüzér. A frontszolgálat után 1947-ben lépett a Pálos Rend tagjai közé, ahol beöltözésekor a Péter nevet kapta. Első fogadalmát 1948. október 13-án tette

le, majd megkezdte teológiai tanulmányait a pécsi teológián.

1951. októberében örökfogadalmat tett. A szerzetesrendek feloszlása után tanulmányait Győrben fejezte be, ahol 1955. február 16-án diakónussá, majd 1956. június 17-én a pécsi székesegyházban pappá szentelték.

1973-ig az egyházmegye szolgálatában állt, majd másfél évet töltött Németországban, mint karthauzi novícius. 1975-től ismét a Pécsi Egyházmegyében tevékenykedett egészen a

Pálos Rend visszaállásáig, 1989-ig. Szolgálati helyei az egyházmegyében: Bölcse, Paks, Vejtő, Bakóca, Szigetvár, Tolna, Görcsöny, Pécs-Kertváros.

A rendi élet újraindulásától, mint rendfőnöki megbízott vezette a magyarországi kolostorokat 2002-ig. 2004-től egyre súlyosbodó betegség

gét türelemmel viselve élt a pécsi közösségben. „Édes Jézus neked élek, édes Jézus neked halok, életemben, halálomban, édes Jézus tied vagyok.” •

„Per crucem ad lucem” Ötven éve hunyt el Virág Ferenc megyéspüspök

Kovács Zoltán

Virág Ferenc 1869. augusztus 22-én született Bonyhádon. 1892-ben szentelte pappá Dulánszky Nándor püspök. Előbb Szekszárdon gimnáziumi hittanár, majd 1897-től Pécsen karkáplán. 1901-ben Hetey Sámuel püspök a kis- és nagyszeminárium spirituálisává és tanítóképzői hitoktatóvá nevezte ki. A katolikus társadalmi mozgalmak egyik kiemelkedő támogatója lett, előszeretettel foglalkozott a legényegyletekkel és a munkásifjúsággal. Megalakulásától tagja volt az Egyházmegyei Papok Missziós Egyesületének. Irodalmi működéséből kiemelkedik Hajnal című 59 verset tartalmazó verses kötet (Pécs, 1893). 1912-től Pakson, 1922-től Szekszárdon szolgált plébánosként. XI. Pius pápa nevezte ki pécsi püspökké 1926 márciusában a kalocsai érseki széke távozó gr. Zichy Gyula utódjává. 57 éves volt ekkor. Püspökké szentelésére 1926. május 6-án került sor a pécsi székes-

egyházban, melyet Csernoch János hercegprímás megbízásából püspök-elődje végzett. Egyházkormányzati munkásságából kiemelendő az 1936-os egyházmegyei zsinat, az egyház-

községi szervezetek megalakulásának támogatása, a pálosok és karmeliták letelepítésének befejezése, új plébániák szervezése és új templomok építése (ez utóbbi kapcsán méltán nevezi őt az utókor templomépitő püspöknek). Támogatta a Húséggel a Hazához (1938) elnevezésű mozgalom létrejöttét, melyet a korban növekvő nemzetiszocialista eszmék ellensúlyozására szerveztek egyházmegyei papok. Szerepe volt abban, hogy a II. világháború idején Pécs városát Jézus Szent Szíve oltalmába ajánlották (1943). A világháborút követően a kommunisták fokozatosan vették át a hatalom irányítását, amely újabb megpróbáltatások elé állította a már ekkor betegeskedő Virág püspököt és egyházmegyéjét. 1948-ban XII. Pius pápa ezért Rogács Ferencet, a szombathelyi egyházmegye papját

segédpüspökké nevezte ki mellé utódlási joggal, aki ettől kezdve a püspöki feladatok túlnyomó részét átvette. Persze Virág püspök nem szűnt meg hallatni a hangját a kommunisták ténykedéseit illetően, és ha betegen is, de szilárd szegletköve maradt egyházmegyéjének, ami erőt adhatott papjainak és híveinek. Említésre méltó, hogy az 1956-os forradalom idején egyházi részről az első volt, aki az Állami Egy-

házügyi Hivatal cenzúrája nélkül kiadott (!) pásztorlevelében összefoglalta a katolikus egyház kirívó sérelmeit. Így emlékezett meg róla püspökutódja, Rogács Ferenc: „Lelkipásztor volt egész papi életében, az maradt mint főpásztor is. Amit élőszóval tanított, azt elsősorban önmagára alkalmazta, és így adott szavainak eleven, meggyőző erőt. Alaperénye volt a tiszta szívben, jó lelkiismeretben és mély-séges hitben gyökerező szeretet. Egyházfői méltóságának ékessége volt a szerénységében gyökerező alázatossága. Nem akart másnak feltűnni, mint aminek érezte magát. Egyénisége kiegyensúlyozott lelket sugárzott. Mint bölcs ember, a szerencsében nem bizakodott el, és a nehézségekben nem csüggedt. „Hosszú életem folyamán – így nyilatkozott egy ízben – sok kedvezményben részesített a jó Isten, de sok nyomorúsággal is meglátogatott.” Az előbbieket hálás szívvel tartotta számon, az utóbbiakat megadással tűrte. Nem panaszkodott, hanem püspöki jelszavához híven viselte keresztjét: per crucem ad lucem! Utolsó napjait székházában töltötte. Teljes eszméletnél volt, mikor püspök-koadjutóra (vagyis e sorok írója, Rogács Ferenc) közzölte vele, hogy a Szentatya (XII. Pius) sürgönyileg áldását és vigasztalását küldi húséges trónállójának. Összekulcsolta kezét és megilletődve mondta:

„A Szentatya áldásával immár nyugodtan indulok utolsó utamra.” 1958. március

2-án, életének 89., papságának 66., püspökké szentelésének 32. évében

hosszú szenvedés után hunyt el. A püspöki kriptában nyugszik. •

Megkezdődött a Szent Pál-év

XVI. Benedek pápa Szent Pál-évet hirdetett 2008. június 28-tól 2009. június 29-ig az apostol születésének 2000. évfordulója alkalmából. A jubileumi év megnyitása alkalmából a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevelet bocsátott ki, melyet június 29-én olvasnak fel a templomokban.

Szent Péter és Pál apostolok ünnepén ebben az esztendőben különös figyelemmel és szeretettel fordulunk a nemzetek apostola, Szent Pál felé, aki 2000 éve született. Az apostolok közül az ő életéről és jellemvonásairól tudunk a legtöbbet. Tarzusban született, Benjamin törzséhez tartozó zsidó családban, római állampolgárként. Ifjú korában komoly vallási nevelést kapott. A farizeusi hagyományokat Jeruzsálemben a híres rabbitól, Gamálieltől sajátította el.

Jézust valószínűleg sohasem látta földi működése idején, de a megszületett fiatal keresztény egyháznak elszánt üldözője lett, és jelen volt Szent István diakónus megkövezésénél. A föltámadt Jézus megjelent neki a Damaszkuszba vezető úton. Ekkor Jézus kinyilatkoztatta neki a keresztény hit

igazságait és kijelölte különleges szerepét a pogányok térítésében. Ettől kezdve egész életét Krisztus szolgálatának szentelte. Szent Péterrel megismerkedve jóváhagyást kapott apostoli munkájához. Kirajzolódik előttünk három missziós útja Kis-Ázsiában, Görögországban és Macedóniában. Részt vett az Anyaszentegyház első apostoli zsinatán, amely nagy jelentőségű volt, mert döntése alapján a zsidó vallási törvények többsége nem kötelezték a pogányságból megtért keresztényeket. Ezután az Egyház nagy lendületet vehetett a pogányok keresztény hitre térítésében.

Azt is tudjuk Szent Pál életéről, hogy Jeruzsálemben letartóztatták, börtönbe zárták, majd Rómába küldték, mert római állampolgárként fellebbezett a császárhoz. Ottani házi őrzetéből kiszabadulva a hagyomány szerint az akkor ismert világ végső határáig, a mai Spanyolországig is eljutott, majd ismét börtönbe került, és a Néró-féle keresztényüldözés vértanúja lett. Ez a Krisztus születése utáni 67. évben történt, egy napon Szent Péter apostol vértanúhalálával. Mi maradt ránk gazdag örökségből? Az általa alapított egyházközségek a történelem viharaiban fel-

morzsolódtak, de a hozzájuk intézett levelei örök időszerűséggel tanítanak bennünket, mai keresztényeket is. Fennmaradt életének példája is: Krisztus iránti mérhetetlen szeretete, amellyel a vértanúságot is vállalta, és ezáltal lett a hithirdetésnek, az evangelizációnak égi pártfogója. Ha az apostol leveleit olvassuk, bennünket is átjár az a buzgóság, amely őt Krisztus követésében állandóan sürgette.

Szent Pál évében elmélkedjünk gyakrabban hozzánk szóló tanításáról és intelmeiről, amelyek nem mindig könnyen érthetőek, hiszen Krisztus felfoghatatlan gazdagsága (vö. Ef 3,8) egy élethosszig tartó úton vezet, míg el nem jutunk a teljes megértésre (vö. Kol 2,2). Maga az apostol írja világhíressé lett szeretet-himnuszának végén: „Ma még csak tükröben, homályosan látunk, akkor majd színről színre” (1Kor 13,12). Amit azonban megvalósíthatunk és a legmagasztosabb úton vezet bennünket, az a szeretet. Az az erény, amely egyszerre földi és mennyei, emberi és isteni, ideig való és örök. •

Európai örökségünk című könyvet ajánljuk az olvasó figyelmébe. A pécsi és a djakovói egyházmegye mutatkozik be a kiadvány lapjain keresztül, mely több száz fotóval, szakmai szöveggel kínál virtuális kirándulást. Értékes ajándék lehet barátainknak, ismerőseinknek a négy nyelven (magyar, angol, horvát, német) megjelent kötet és a hozzá tartozó, szintén négy nyelvű DVD. Megvásárolható Pécsen a Káptalan utca 6. szám alatt, valamint a Hunyadi út 11-ben.

Egyházmegyei kitüntetések

Szent Péter és Pál ünnepén idén harmadik alkalommal került sor az egyházmegyei kitüntetések átadására. Olyan személyeket terjesztenek fel minden év májusában a plébánosok, akik hosszú évek óta szolgálnak egyházközségükben. Az átadást megelőző ünnepi szentmisét Garadnay Balázs helynök tartotta. Kitüntetettek névsora:

1. **Posta Péter** (Szekszárd) ny. egyházközségi elnök - 10 évig elnök, 20 évig tag, 10 évig csiksomlyói zarándoklat-szervező
2. **Halmi János** (Szekszárd) ny. egyházközségi tag, templomgondnok.
3. **Bognár Jenőné** (Szekszárd) – Remete Kápolna felújításáért, adományaiért, hitoktatásért.
4. **Blaskovich Walter** (Decs) – nagylelkűen adakozott a templombelső felújítására.
5. **Özv. Cselik Sándorné** (Őcsény) sekrestyés, templomszeretetéért.
6. **Keresztúri József** (Pécs-Szabolcs) – egyházközség pénztárosa, hitoktató, odaadóan szolgálja az egyházközséget.
7. **Szilas András** (Pécs-Szabolcs) egyházközség világi elnöke, oltárszolgálatban (gyermekkorától), szervezésben példaértékű munkatárs.
8. **Kónya Sándorné** (Pécs-Szabolcs) 15 éve templom-díszítő, ingyen dolgozik a kertben.
9. **Szőke Gyula** (Pécs-Somogy) sekrestyés és felesége – betegségük, öregségük ellenére hűségesen szolgálják az egyházközséget.
10. **Ruzsics Ferencné Regina néni** (Pécs-Vasas) házvezetőnő volt, most súlyos beteg.
11. **Hegedűs Istvánné** (Pécs-Hird) sekrestyés – odaadó, hűséges szolgálataért.
12. **Gajdos Gyula** (Bóly) – 20 éve sekrestyés, igeliturgia-végző, templom-karbantartó, ingyen dolgozik.
13. **Gajdos Gyuláné** (Bóly) – egyházközség pénztárosa, adminisztrátor, rendezvény-szervező, ingyen dolgozik.
14. **Kártyás Ferenc** (Vajszló) 35 éve kántor
15. **Solti József** (Gödre – Sásd) több mint 40 éve kántor
16. **Glanzmann Mihályné** (Tormás – Sásd) 40 éve sekrestyés
17. **László Elemér és felesége** (Varga – Sásd) 40 éve sekrestyés
18. **Özv. Fülöp Gyuláné** (Ozora) imaórák vezetője, rendszeres anyagi támogatója az egyházközségnek.
19. **Kiss Lajos** (Siklós) templomi képek, szobrok, oltárok restaurátora, 87 éves. Jugoszlávia területén 40, Magyarországon 38 templomban dolgozott önzetlen szeretettel.
20. **Grób Márton** (Vókány) sekrestyés, 88 éves. 61 évvel ezelőtt kezdte az egyházi szolgálatot! Nagy buzgalommal szolgálja a templomot. Az Úr azzal áldotta meg, hogy 4 gyermekéből, 10 unokájából és 10 dédunokájából álló nagy családja is elkötelezett hívő életet él, közülük többen szintén aktív segítői az egyházközségnek.
21. **Jakab János** (Mucsfa – Lengyel) 20 évig volt templomgondnok és pénztáros.
22. **Zsók János** (Závod – Lengyel) egyházközség világi elnöke, önzetlenül dolgozott a templom felújításán.
23. **Himmelné dr. Ökrös Magdolna** (Fadd) – templomgondnok, a templom-felújítás példaértékű szervezője.
24. **Koleszár Istvánné Lencz Éva** (Fadd) Boróka Egyesület karnagya, ünnepi miséken rendszeresen szolgál.
25. **Fenyves Ferenc** (Dunaszentgyörgy – Fadd) templomgondnok, áldozatos, lelkiismeretes munkájáért.
26. **Hirsch Gyula** (Ózdfalu – Szabadszentkirály) kántor, hitoktató, nagy odaadással szolgál.
27. **Kovács Judit** (Orfű – Abaliget) 20 éve elkötelezett tagja az egyházközségnek. Odaadó a beteglátogatásban, a szentségfelvétel előkészítésében, a templom rendben tartásában. Szeretet-szolgálatát igazi tanúságtétel.
28. **Aszmann Boldizsárné** (Véménd) 1991 óta sekrestyés Véménden. Mély hite, szolgáló szeretete példaértékű, tanúságtévő. Tisztán, rendben tartja a templomot, liturgikus ruhákat, eszközöket. Maga is készít oltárterítőket. Segít a plébánián is. Ápolja a régi hagyományokat.
29. **Gyimesi Jánosné** (Széchenyi) 1986 óta sekrestyés. Tisztán, rendben tartja a templomot, liturgikus ruhákat, eszközöket. Oltárterítőket készít. Aktív tagja az egyházközségi képviselő testületnek.
30. **Lepold Henrik** (Feked) Templomgondnok, harangozó. 1962-1970, és 1992-2002 között a feleségével látták el a sekrestyési szolgálatot. Nyugdíjasként is szívesen segít a sekrestyében, harangoz, perselyez, asszisztál
31. **Csukor Árpád és felesége** (Bátaszék) Évtizedek óta hű szolgálója az egyházközségnek. Kántor, hitoktató, most már állandó diakónus is. Példaértékű személy. 10 évig vezette a bátaszéki kántorképző tanfolyamot. •

Kamaszok a Bibliáról

„Tök jó”, hogy a Szentíráson keresztül is szól hozzánk Isten!

Kajtárné Tiborcz Mária

*Mit gondoltok, miért hirdette meg a Szent-
atya a Biblia évét?*

Kérdeztem a pinchelyi 7. osztályos hittanosaimat.

Hát azért, mert a Pápa jól tudja, az emberek feledékenyek, felhívja a figyelmünket, ha bajba vagyunk, akkor gyorsan nyissuk ki a Szentírást, ott majd útmutatást kapunk, mit kell tennünk-válaszolna meg kérdésemet igazi kamasz bölcsességgel *Németh Ramóna*.

Hol hallottatok először a Szentírásról?

Német Kristóf: amikor először voltam a templomban kiskoromban.

Szűcs Benjamin: kiskoromban filmekben.

Barta Krisztina: a Nagymamámtól.

Rami: hittanórán az Éva óvónénitől.

Anyáék beszéltek róla nekem, – fejezte be a körkérdést *Bertus Evelin*.

Mit jelent Számotokra az Isten Szava?

Benjamin: Érdekes történetek vannak benne, ami magával ragadó.

Nagyon izgalmas ahogyan a vándorlás során élnek és viselkednek a zsidó emberek. De ami a legfontosabb az, hogy állandóan gondoskodik Isten a népéről.

Evi: Értelmet. Ádám és Éva történetében rögtön ott a kísértés. Ahol az ember, rögtön ott az ördög is.

Nekem is a történetek tetszenek benne a legjobban, - folytatja *Kristóf*.

Mely történetek tetszenek Nektek, és miért?

Kristóf: Sámson és Delila.

Mit mond számokra ez a történet?

Először is nem szabad levágnunk a hajunkat..., és a nőkre semmilyen körülmények között nem szabad hallgatni, még Ádám és Éva története is ezt bizonyítja.

De a frankó (az igazság) az, mindig a szívünkre kell hallgatni, és nem másokra!!!

Krisztina: Nekem Ádám és Éva története a legtanulságosabb. Itt Isten meg-

mutatja, miként engedelmeskedjünk Neki.

Engedelmeskedni? Hiszen az, tök gáz (kellemetlen) nem? Még a szülőknek is nehéz szót fogadni, hát még az Istennek?

Nem-nem. Ajánlom mindenkinek, csak próbálja ki minden ember.

Nagyon praktikus oka van. Könnyebb úgy élni, ha engedelmeskedünk, mert könnyebben jön az isteni segítség is.

Rami: Az a tök sirály (érdekes) benne, hogy a történetek igazak a Bibliában. Nem mende-mondák. A kedvencem Noé. Az emberek nem hittek neki. Kinevették, amiért egy óriási hajót épít. Milyen ciki lehetett a hajó építetése közben mások gúnyolódását végig hallgatni. Megnéztem volna ezeket a hitetlen embereket özönvízkor!

Rami neked ebből mi a tanulság?

Aki nem hisz az Isten emberének, az könnyen porul jár.

Ha ennyire tetszenek nektek az ószövetségi történetek, milyen gyakran olvassátok a Bibliát?

Evi: a nyári szünetekben kiolvastam a Képes Bibliát. Én még csak az Ószövetségnél tartok- vallja meg őszintén *Rami*.

És a fiúk is nagyon szeretnek olvasni ugye?

Hát az úgy kezdődött, hogy... még sehogy. De részletekben, már lassacskán...

Arról hogyan vélekedtek, vajon Isten miért adta az emberek kezébe az Ő szent szavát?

Evi: Megismerjük Őt, és a zsidók életét.

Kristóf: Tanuljunk az elődeink hibáiból.

Rami: Mindenki igazságosan döntsön a Biblia alapján.

Kriszti: Tanítsa Isten az embereket.

Benjamin: Isten bizonyítékot adjon a létére.

Fontos-e számotokra az Ő írott szava?

Rami: Igen, mert felhívja a figyelmünket, hogy jót cselekedjünk.

Krisztina: Nagyon fontos, ha például rosszul érzem magam mindig megnyugszom a Szentírást olvasva.

Kár, hogy az orvosok receptre nem írják fel a Biblia olvasását.

Ha ilyen értékes számotokra a Könyvek Könyve, miként reklámoznátok és vennétek rá az embereket, hogy vásárolják meg és olvassák?

Kriszti: Kiállnék egy bevásárló központ elé és ott szólítanám meg vásárlókat. Elmondanám, vegyék csak meg, mert jobb emberek lesznek tőle, és megmutatja a jó utat. Különben is, most a Biblia évében még fél áron is kapható! Ez sem egy utolsó szempont!

Benjamin: Interneten, közösségi oldalakon. Tanulják csak meg az emberek, milyen csodás tetteket hajtott végre Isten.

Mi reklámfilmben gondolkodtunk- veszi át a szót *Kristóf*, mint egy sajtó referens. Az emberek mindent megvesznek és elhisznek, amit a TV-ben látnak.

Andalító zenével, sok fényességgel, békegalambbal, és egy kedves nővér fogja Szentírást. Erre építenék rá a szöveget, folytatja a beszélgetést *Evi*.

Miért pont egy kedves nővér?

Mert ő hiteles! A reklámszöveg lényege: aki elolvassa ezt a könyvet, az megismer más embereket, akik segítenek abban, hogy a többi emberrel megértőbbek, türelmesebbek legyünk. Így lehetne egy jobb országot építeni, ahol nincsenek fegyverek, és több lenne a szeretet.

Arra gondoltunk, így kezdenénk: Kedves emberek! Vegyétek és olvassátok ezt a könyvet, ami használati utasítást ad a mindennapi élethez... •

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat

Beszélgetés Dr. Tarjányi Béla professzor úrral

Haider Márta

Professzor úr a Bibliatársulat elnöke. Hogyan emlékezik vissza a Bibliatársulat megalakulására?

A protestánsoknak már kétszáz éve van bibliatársaságuk. Először angol területen jött létre ilyen, majd megalakult a világszervezet, amelyekből önállósultak az egyes országok társulatai. Nekik egyedüli céljuk, hogy a Bibliát minél olcsóbban, minél több emberhez eljuttassák. A Katolikus Egyházban bibliatársulat először 1933-ban született Németországban, a náci korszak idején. A katolikus ifjúsági mozgalom mellett azért születtek akkor Biblia körök, hogy a keresztény szellemet erősítsék. A Vatikáni Zsinat kérte a Dei Verbum dokumentumban, hogy minden ember olvassa, és nagyon figyeljen a Szentíráásra. A Zsinat után létrehozták a Katolikus Biblia-szövetséget azzal a céllal, hogy a Dei Verbum gyakorlati oldalát népszerűsítse, a bibliaapostolságot előmozdítsa. Minden országban buzdították a Püspöki Kart bibliatársulat létrehozására, amely intézmény aztán az adott országban, egyházban felvállalja és szorgalmazza a bibliaapostolokodást. Ekkor (1965-ben) Magyarországon még semmi új nem jöhetett létre. Szentírást sem lehetett kapni. Nagy nehezen született meg a Szent István Társulat fordítása, amelyben én is részt vettem. A fordulat évében külföldi bibliatársulatoknak a segítségével és itthoni barátaimmal határoztuk el, hogy létrehozzuk a Szent Jeromos Bibliatársulatot. Megkaptuk hozzá a Püspöki Kar jóváhagyását, a polgárjogi bejegyzést az egyesületként való működéshez, azóta országos intézményként működünk. Több mint ezer taggal. Saját biblikus folyóiratunk, a Jeromos füzetek évente négyszer jelenik meg. A Teréz körúton van az irodánk előadóteremmel. Önkéntes és néhány fizetett munkatárssal sokrétű munkát végzünk: csoportos bibliaol-

vasás formáinak népszerűsítése, továbbképzések tartása az ország különböző városaiban, és a környező országokban, ahol azt a módszert mutatjuk be, hogyan lehet gyümölcsözően közösségben olvasni a Szentírást. Szorgalmazzuk a Szentírás egyéni olvasását is. A Mária Rádióval karöltve forgalmazunk Szentírással kapcsolatos szentbeszédeket és vallomásokat DVD-en. Saját kiadványaink is vannak, pl. bibliaóra-anyag, amely úgy születik, hogy havonta egy foglalkozás van a Bibliaközpontunkban, amelynek az anyagát közreadjuk a füzetünkben, most pedig az eddigiek anyaga (58 óra) megjelent egy kötetben.

Bibliatársulat legfontosabb céljai között ott szerepel a Szentíráskiadása is.

Legfőbb célkitűzésünk a rendszeres Bibliaolvasás szorgalmazása egyénileg és közösségben, és ennek feltételeként a Szentírás megszerzése családok és egyének számára. Kezdetől álmunk volt, hogy saját kiadású Szentírásunk legyen. Először új fordítást akartunk készíteni. De nem így történt, az 1620-ban megjelent Káldi György által készített fordítást újítottuk fel, az időközben megjelent Neovulgata szövegéhez igazítottuk. A Neovulgata a Zsinat után készült, a régi Vulgata revíziója a legmodernebb szövegkritikai eredmények felhasználásával. A Katolikus Egyház rendelkezése, hogy ezentúl minden katolikus Bibliakiadás ennek a fordításnak a megoldásait kövesse. Amikor 1997-ben az ennek alapján készült Káldi-Neovulgata bibliakiadás megjelent, óriási újdonság volt két szempontból: akkor még sikerült hozzá támogatást kapni, nagyon olcsón tudtuk néhány évig forgalmazni. A másik szempont, hogy ez volt az első katolikus zsebbiblia. Azóta ez sokaknak a kedvenc Bibliája, már túl vagyunk a 150 ezren. Most a Biblia évére megjelent díszes, aranyozott kiadásban a családi Biblia.

A célunk, hogy családok tartsák az otthonukban a Bibliát. Kiadtunk egy aranyozott, díszes kötésű Bibliát is, amit arra szántunk, hogy a templomokban helyezték ki. A gyakorlat azt mutatja, hogy magánemberek is megvásárolják. Ez kézzel készül, viszonylag lassan. Nagyobb az igény, mint amit ki tudunk elégíteni. Az első 500 példány után most megrendeltük az újabb 500-at.

A Bibliatársulat a teljes Bibliát cigány nyelvre is lefordította. Hogyan került sor erre?

Ez a munka már nyolc éve folyik. A cigányság irodalmi nyelve a lovari nyelv, ezt egy anyanyelvű fordító készíti. Most már a teljes Biblia elkészült, és a MK Püspöki Konferencia kiadási engedélyére vár. Az Újszövetség már négy éve megjelent kétnyelvű formájában, egyik oldalon a magyar, a másikon a lovari nyelvű szöveg. Ami sajnálatos, hogy nincs rá nagy kereslet, mert a cigányság töredéke beszéli az irodalmi nyelvet, és nincs bennük túl nagy eltökéltség a saját nyelvük felújítására. Inkább magyarul beszélnek. Ennek ellenére szeretnénk rövidesen kiadni, de hogy ennek a cigányságra túl nagy hatása lenne, nem valószínű. Amikor az Újszövetség megjelent, még minisztériumi támogatást is kaptunk. A cigányönkormányzat sajtóbemutatót rendezett, ahol maga a miniszter mutatta be a lovari nyelvre fordított Újszövetséget. Ennek kapcsán megkaptam a cigány önkormányzattól a Cigányságért-díjat. Mostanság úgy tűnik, hogy a cigány önkormányzat jelenlegi döntési pozícióban lévő vezetőit nem érdekli különösebben a Biblia kiadása.

Professzor úr, milyen terveik vannak a Biblia évére?

A Biblia éve számunkra rendkívül örövendetes kezdeményezés. Régi vágyunk, hogy legyen ilyen év Magyarországon. Dr. Bábel Balázs kalocsai

érsek úr a katolikus rendezvények püspökkari felelőse, aki éppen a mi előkészületeink alapján a Bibliatársulatot kérte meg, hogy a programtervezetekkel legyünk a plébániák, közösségek segítségére. Egész sor ötletet állítottunk össze, és adtunk közre (ezek a www.biblia-tarsulat.hu honlapunkon olvashatóak). Ötletekkel, előadók-kal tudunk szolgálni, a lebonyolítás a helyi egyház, a helyi közösségek feladata. Lesz három nevezetes ökumenikus rendezvény is: tudományos bibli-

kus konferencia júniusban (*Esztergom*), Biblia-kiállítás (*Széchenyi Könyvtár, 2008 ősze*), közös hangverseny (*Művészetek Palotája, szeptember végén*). Az év elején a karunk által szervezett teológiai tanári továbbképzőt is megnyitottuk a szélesebb közönség előtt, és a Bibliára koncentráltunk. Karunk szervezett áprilisban is egy további konferenciát, ahol egy indiai szerzetesnővér, egyben biblikus professzor tartott előadásokat. További tervünk: a teljes Bibliához Konkordancia készítése. A Biblia-

társulat ad otthont évente kétszer a magyar biblikus professzorok értekezletének. Sok meghívást kapunk továbbképzések, biblikus napok, rendezvények megtartására. Ebben az évben eddig már kb. 20 helyen jártunk. Azt reméljük, hogy a Bibliatársulat ismertsége, igénylése a magyar egyház részéről növekedni fog, és ha a munkánk ismertebbé válik, eredményesebben tudunk működni, meg tudjuk ismertetni és szeretetni a Szentírást minél több emberrel. •

Ötvennégy év papi szolgálat gyümölcse

Nyugdíjba vonul Kele Pál apátplébános, a Belvárosi templom plébánosa

Fazekas Orsolya

Krisztust hirdetni. Ezzel a két szóval jellemezte papi szolgálatát és szolgálatának célját Kele Pál apát úr, a pécsi Belvárosi templom plébánosa, aki ötvennégy év után nyugdíjazását kérte Mayer Mihály megyéspüspöktől. Dicsérni, magasztalni és hirdetni (*Isten magasságát*) így hangzott Domonkos rendi jelmondata, melyet a mai napig őriz szívében. Mivel a rendet az 50-es években feloszlatták, a Pécsi Egyházmegyébe került a karcagi születésű pap, aki diákként, 1951-es pécsi látogatása alkalmával nem is gondolt arra, hogy ő egyszer ebben a városban szolgál majd.

A hosszú szolgálati időnek voltak nehezebb időszakai is, amikor komoly

erőfeszítést jelentett a helytállás, a szolgálat, de mindezek ellenére ma is mosolyogva, kedves emlékeket őrizve beszél Pali bácsi az elmúlt évtizedekről.

Hogyan és hol indult a papi pályája?

Gyerekkoromtól kezdve pap akartam lenni. Készültem a hivatásomra. A körülmények nagyon kanyargós úton vittek, főként az 1946-54-ig terjedő időszakban. Ez nehéz korszak volt. 1954-ben szenteltek fel, majd 9 évig voltam káplán Göröcsönyben, Olaszon és Ozorán. Innen elkerülve plébános lettem Ibfán és 1965-ben jöttem be Gyárvárosra, majd 1980-ban kerültem a Belvárosi Plébániára. 28 éve szolgálok itt és mondhatom, hogy megelégedéssel, örömmel.

Sok minden fűződik Pali bácsi nevéhez, hisz ahol éppen szolgált, rendbe hozatta a templomot plébániát. Mi az, ami a legjobban kötődik a szívéhez?

Maguk a hívek. Gyárvároson is, itt is nagyon ragaszkodó hívek voltak. Mindenütt sokat segítettek. Mellém álltak mindig. A munkálatok közül csak a nagyobbakat említeném. Az első a Kálvária volt, de először csak megpróbáltuk megállítani a rombolást. Ezt követte 1986-ban a Belvárosi templom teljes belső felújítása. Ez egy nagy munka volt. A templom 300 éves évfordulójára fejeződött be. 1993-ban az 50 éves évfordulón ismét felaján-

lottuk Pécs városát Jézus Szíve oltalmába, majd tíz év múlva újra megismételtük, bár már nem volt az a nagy lelkesedés, mint korábban. A '90-es években lezajlott a Kálvária teljes rekonstrukciója, valamint a plébánia-épület felújítása. 2004-ben készült el a már hosszú évek óta tervezett harangláb a Belvárosi templom mellé. A harangláb alapja éppen az 1930-as években feltárt egykori középkori Szent Bertalan templom szentélyének közepén helyezkedik el. Ezzel sikerült Szent Bertalan tiszteletét felújítani.

Melyik időszakban tudta legjobban megélni papi hivatását?

Amíg az ember káplán, munkatárs, kisegítő, addig azt teszi, amit kérnek tőle. Plébánosként már önálló. Nyilván ez már más, de minden esetben a szolgálatot néztem, és azt, hogy Krisztust hirdessem az embereknek.

A papszentelés napján dispoziótiót kapott Pali bácsi, melyben nyugdíjazása szerepelt. Hogyan tovább?

Itt maradok a plébánián, egy szinttel lejjebb lesz a lakásom. Továbbra is helytállok, misézek, gyóntatok, de a plébánia vezetését Farkas Béla atya veszi át. Nem a munkától akartam szabadulni, hanem csak a felelősségtől. Amíg bírom, addig folytatom hivatásomat. •

Magyar Pietà

Dr. Schmidt Pál

A 20. század különböző széljárásai igencsak végigsöpörtek rajtunk. Az eszmékhez és parancsszavakhoz igazodva sűrűn változtak a főbb utca-
nevek, s közben a történelem sorsfordulóinak kiszolgáltatott vértlen kisember hasztalan kereste a megnyugvást. Ablaka alatt időről időre más-más egyenruhát viselő fegyveresek vonultak el, s az általuk keltett viharok még az országhatárokat is képesek voltak arébb tolni a feje felett, oly sebesen, hogy nem is abban a hivatalossá minősített nyelvi környezetben ébredt fel, melyben előző este aludni tért.

Sokatmondó szindarabbal („Magyar Pietà”) lépett színpadra június 4-én, a trianoni évfordulón Pécssett a Magyar Kanizsai Udvari Kamaraszínház, s rajzolta elének a magyarság múlt századi sorsának néhány meghatározó napját. A darab kerettörténetének cselekménye szerint 2004 késő őszen egy délvidéki színtársulat Szabadkán elhatározza, hogy színre viszi az 1944. évi bácskai magyarirtást, azt a vérfürdőt, melynek során a bevonuló szerb kommunisták negyvenezer ártatlan magyar embert öltek meg. Két idősik keveredik a műben, párhuzamosan két történet zajlik a színpadon. A közép-pontban Köröstyös Krizosztom ferenccsere diákja és rendfőnök mártír-sorsa áll. Őt a rend vezetősége a történelmi országrészek részleges visszacsatolása után Újvidékre helyezte, hogy ott rendházat alapítson. Rövid, ott zajló élete hitről, hűségéről és önfeláldozásról tanúskodik. A hatalomváltáskor Krizosztom atya ugyan sejti, hogy mi következik – menekülésre is lenne lehetősége –, mégis úgy dönt, hogy az elkövetkező vérzivataros időkben sorsközösséget vállal a délvidéki magyarsággal, a híveivel, és állomáshelyén marad. A bevonuló partizánok kihallgató tisztje (*aki álneven, mint pravosláv pap bújt meg a háború alatt a rendházban*) a rendfőnököt azokról a személyekről faggatja, akik az ottani

magyar társadalom összetartó erejének megtestesítőiként az új délszláv kommunista állam megteremtésének útjában állnak. Az atyát azonban nem tudja megtörni. Így kezdődnek el a tömeges kivégzések. Áldozatul esik szinte mindenki – az atya is –, aki valaha is kiállt a magyar nemzet együvé tartozása mellett. A túlélőkben a félelem és az élnivágyás a bármivel való megaluvadás formáját ölti. A fősodorhoz kapcsolódó eseményszál a szereplőket magánemberként vetíti elének. Ők határon túli magyar színészekként izgatottan, egyik részük – ellentétben a másikkal – nagy-nagy reménnyel várja a 2004. december 5-i, kettős állampolgárságról szóló magyarországi népszavazás eredményeit. Kedvező esetben, hitük és szavaik szerint, „már nem csak szülőföldjük lesz, hanem hazájuk is”. Hiába lesik azonban a híreket. A hazug magyarországi kormányzati kampány nyomában a feloldódás, ahogyan az eredeti, 1944-ben játszódó történetben, ugyanúgy a színészek magánéletében is elmarad. Odavész az addig töretlenül élő biztos tudatuk, mely szerint a Harmadik Köztársaság az ő hazájuk is.

Két – időben egymástól távol eső – történelmi dátumunkhoz illeszkedő események ezek. Összefonja őket, hogy mindkettő Trianonban gyökerezik: kimondatlanul is benne van a levegőben kiindulópontként a gyászos emlékü „békekötés”.

Az első világháborút lezáró békediktátumról és annak történelemalakitó és sorsformáló utóéletéről ma már egyre-másra jelennek meg tudományos elemzések, tanulmányok. Számos történész szerint országunk megcsönkítése valójában sokkal nagyobb veszteségekkel járt, mint amennyit az emberek javarésze erről gondol. Az csak-csak köztudott, hogy területünk és lakosságunk durván 2/3-át elcsatolták, de a szomszédos népek fennhatósága alá került több millió magyar élettragédiája nem eléggé ismert: az, hogy mit hozott számukra a kisebbségi lét.

A mai felszabadultabb közbeszéd ellenére nem elegendő értik nálunk értelemmel, és nem elegendő érzik értelemmel, hogy a határaink túloldalára szakadt honfitársainkat – még uniós állampolgárokként is – szülőföldjükön „bozognak”, hazátlannak, anyaországukban pedig idegeneknek nevezik. Népesedési adataik alakulása vészjósló. A 60-as évek Kárpát-medencei magyarságának 15 milliós lélekszáma ma már illúzió. 1991-ben a határainkon túl mindössze 2,65 millióan vallották magukat magyarnak, s számuk azóta is évről-évre jelentősen csökken. Az elűzött, beolvasztott, elpusztított emberek száma és a természetes népszaporulat hiánya döbbenetes mértékű. Ha nem változik a jelenlegi állapot, akkor néhány évtized, és nem kell többé foglalkozni a határon túli magyarokkal, mert már nem lesznek.

És mi, itthoniak, mi maiak, mit tettünk, amikor a gyurcsányi hatalom rárontott a nemzetre? Önként és dalolva gázoltunk bele megesett nemzeti tragédiánkba – 2004. december 5-én –, s tettük sorsunkat még nyomasztóbbá. Hogyan juthattunk odáig, hogy megtagadtuk hazátlanná tett testvéreinket, megtagadtuk tőlük a magyar állampolgárságot. Több millió szavazni jogosult közönye mellett volt közel másfélmillió olyan társunk is, aki arcátlanul vállalta: semmi közöm hozzájuk. Kommunisták által félrenevelt és újsütetű hazugságokkal megmérgezett ember-massza lettünk. És megszületett az első után 84 évvel a második Trianon. Aláírtuk a magunk belső Trianonját. Mi magunk írtuk alá, sok kicsi kereszttel. Magyartól félt a magyar, mert elhitte a hátsó szándéktól vezérelt ellenpropagandát.

Lám, így hat még ma is az elviselhetetlenül igazságtalan trianoni békediktátum. Előbb az utódállamok ostoba, erőszakos, kíméletlen reakciója, kül- és belpolitikája miatt szenvedtek el sérelmeket a határon túli magyarság tömegei. Később a „trianoni békében”

kódolva benne rejlő újabb háború időszakára korbácsolt fel indulatokat, főként a visszacsatolt területek magyarjaival szemben. Az új vihar irgalmatlan volt. Gyilkos eszme és vérbosszú vezényelte a szörnyűségeket. Nácik és nyilasok rémtetteivel egy időben, a Bácskában, Újvidéken és falvak tucatjaiban Tito partizánjai sok ezerszám gyilkolták a magyarokat, Erdélyben a román közigazgatás követett el súlyos atrocitásokat, Benes Londonban kuncsgorgott a nagyhatalmaknál, hogy az összes magyart elűzhesse a Felvidékről.

A fegyvernagyvadás után a hallgatás évtizedei jöttek, a szocialista testvériség ideológiájának örve alatt. A hallgatás csendje temette el Erdélyt, Kár-

pátalját, a Vajdaságot és a Felvidéket. Nem léteztek ott élő testvéreink, olyannyira, hogy a rendszer bukása után sokan rácsodálkoztak az egyre gyakrabban felbukkanó, jól, tökéletesen, sőt szépen magyarul beszélő „románokra”, „szlovákokra”, „ukrajnaiakra”. „De hiszen mi magyarok vagyunk!” – mondták. Vezetőink könnyedén lemondtak róluk, erről a több millió magyarról. Tiszteletben tartották a szomszéd államok érzékenységet anélkül, hogy viszonyosságot követeltek volna tőlük. Miközben ők nemzetállamot kívántak létrehozni (ebből ma sem engednek), mi kiszolgáltattuk nemzetársainkat a semmiért. És ma azok irányítanak és nevelik ifjúságun-

kat – politikusként, tanárként, szülőként –, akiből a torz eszme légköre kitörölt minden érzelmi motivációt.

Pedig, ha nyitva a szemünk, nyitva a fülünk, észre kell vennünk, hogy verik véreinket Szerbiában, Szlovákiában, a Vajdaságban meg új szerb „honfoglalás” zajlik. Látni kell, hogy iskolákat zárnak be, falvakat rombolnak le az ottani magyarok területeken, s azt, hogy hogyan küzd autonómiájáért a Székelyföld. Nekünk véde-nünk kellene a határon túli magyarokat, ki kellett volna állni értük, és segíteni őket, pártpolitikáktól függetlenül, egyszerűen csak emberként. •

Egyszerűen szeretem őket...

Kajtárné Tiborcz Mária

Lankó Józsi (kit nem lehet másként szólítani, mert egyébként nem áll szóba az emberfiával) egyházmegyéink cigány pasztorációs minisztere - atyja (itt a miniszter szó eredeti jelentésében használom mely, szolgát jelent) együtt gondolkodásra hívta a pécsi, és kaposvári egyházmegye azon munkatársait, akik a mai kor samaritánusaival, azaz kitaszítottjaival foglalkoznak.

Erre az alkalomra érkezett hozzánk Németországból Lothar Weiss, a paderborni érsekség, cigányokért felelős plébánosa.

Az együttgondolkodás célja: a munkatársak tapasztalataival gazdagodjon minden résztvevő.

Kész receptet nem lehet adni - vallja a főszervező Lankó Józsi, de egymást tudjuk erősíteni. Ez a tapasztalatom a hosszú évek alatt. Minden évben találkozunk, és egy-egy témát igyekszünk körbe járni. Mindig azt, amit éppen fontosabbnak tartunk. Idén a cigány-asszonyok életéről beszélünk. Lothar 38 éve foglalkozik a cigányokkal.

Arra a kérdésemre, miért éppen a tár-

sadalom periferiájára szorult emberekkel foglalkozik a következőt válaszolta:

Ezek az emberek szeretetre méltók. Úgy tartoznak az életemhez, mint Mária-hoz a Gyermekek. Az első plébániámon volt egy cigány csoport. Aztán minden jött magától....

Még mindig kíváncsivá tesz ez a népcsoport, miként él meg az életük minden napjait. És egy nagyon fontos momentum: a jó katolikusokhoz híven, Ők viszonyozzák a szeretetet!!! Nem cserélném fel a versenylovat számra....

A plébániádon, az egyházközösség hívei, segítik-e a pasztorációs tevékenységét?

Már egy egész sor emberrel dolgozom együtt, de ez nem egy team. Az előző plébániámon is lassan kezdtek segíteni.

A pap testvérek, miként vélekednek Rólad?

Egzotikus kivételnek, vagy csodabogárnak tartanak.

Érsek atyádnak, miként számolsz be a cigánypasztorációs szolgálatról?

Minden évben írok egy beszámolót. De azt nem tudom, vajon Érsek atya tanulmányozza-e művemem. Ha

panasz jön, akkor biztos volt olvasás.

Mi a koncepciód Velük szemben?

Az, hogy nincs evangelizációs koncepcióm. Olyan jónak kell lenni, hogy megkérdezzék: Te Lothar, hogyan csinálod?

Az evangéliumot kell tenni és cselekedni. Ami a következőt jelenti: a szegényeknek enni adni, szomorúakat megvigasztalni. Nem olyan egyszerű ez a jézusi küldetés.

Ők meglátogatnak engem, én meglátogatom Őket. Részt veszek az életükben: keresztelek, esketek, temetek.

Egyszerűen szeretem őket úgy, ahogy vannak. Több kapcsolatom van a cigányokkal, mint a papokkal.

Miként látod a romák helyzetét Európában, és azon belül az Európai Unióban?

Az Unió tesz a kisebbségért. De nem akarja, hogy közel legyenek. Inkább távol tartja magától.

Németországból százezreket telepítettek ki a Balkánra és Romániába.

A politikai indok a kitelepítésre: a cigányoknak nem volt politikai okuk, hogy bejöjjenek Németországba. Most is aktívan tartom a kapcsolatot velük. Így a telefonszámlám több ezer euró...

Ide most nem kell nagy fantázia elképzelni, miként élnek a kitoloncolt cigányok...

Igen. Az embernek könnyű szökik a szemébe... Szerbiába kitoloncolt cigányok, csak románul és németül beszélnek. Nyomor, munkanélküliség, képzetlenség, könnyek...

Egy 19 éves fiú nálam nőtt fel. Elgondolható milyen szívtépő volt a kitoloncolás élménye. Semmi esélye nincs, hogy visszatérjen hozzám. Minden nap telefonál... Ez volt életem legfájdalmasabb élménye.

EZ EGY BOTRÁNY – *emelte meg kissé hangját Lothar, majd szomorúan így folytatja tovább a cigányok helyzetének bemutatását.*

Magyarországra, egy szerb cigány nem tud átjönni. Nem kap vízumot, mert a vendéglátónak egy teljes életfeltételt kell biztosítani. Erre egy plébános fizetése nem elegendő. Ahol nagyobb csoportban élnek, mint Alsószentmártonban, ott könnyebben élnek. Viszont a kisebb csoportok együtt élésénél megfigyelhető ennek a népnek az agóniája. Ezt látom Magyarországon is.

Beszélgésünk végét zárjuk le egy örömteli lelkipásztori élménnyel:

Nemrégiben egy anyának megszületett a második gyermeke. Az első gyermekét én kereszteltem. A második baba – születése után, – életveszélybe került. A gyermeket hamar megkereszteltem, és közben alkudoztam a Legfőbb Főnökömmel, hogy tartsa életbe a kicsit. Az alkudozást az Úr elfogadta, a Mama és a baba azóta is jól vannak.

Kell ennél nagyobb öröm? •

Kárpátmedencei magyar öregcserkész találkozó Pécsen

Ivasivka Mátyás

Immár tizennegyedik alkalommal rendezi meg a Magyar Cserkészszövetség az öregcserkészek találkozóját – ezúttal Pécsen, augusztus 21-24. között – Ivasivka Mátyás és Szentirmai Józsefné cserkészvezetők vezetésével.

A négynapos találkozó gazdag programot, előadásokat, tábori tüzeket, vitákat ígér. Augusztus 21-én, csütörtökön 16.30-kor a Belvárosi templomban Dohány Zoltán katolikus és Varsányi Ferenc evangélikus lelkész irányításával ökumenikus nyitott áhítat lesz. Este a kővágószőlői plébánia kertjében fiatal, pécsi cserkészek közreműködésével nyitó tábori tüzet rendeznek, előtte megemlékezést tartanak, Csonka Ferenc atya, plébános, a katókombacserkészlet egyik vezéralakjának templomi emléktáblájánál.

A következő napokban a Biblia- és a reneszánsz éve jegyében, valamint Wass Albert erdélyi író születésének 100. évfordulója kapcsán előadások hangzanak el. Dr. Bögner Miklós egyházjogász a magyar valóságról, Ivasivka Mátyás Kodály-díjas karnagy Wass Albertről, Hegyi László cser-

készkerületi elnök a Bibliáról, Tillai Aurél Liszt-díjas karnagy, zeneszerző nyelvünk és zenénk ősiségéről, dr. Ferencz Mária orvos, cserkésztszisz az 55 évvel ezelőtti gödöllői Világ-Jamboreeről, Tillai Ernő kétszeres Ybl-díjas mérnök a várható jövőről, Tillai Gábor muzeológus Mátyás királyról és a magyar reneszánszról, míg dr. Andrásfalvy Bertalan egyetemi tanár, v. kultuszminiszter a magyarság képtorzulásairól fog beszélni.

Szeretettel várják a Pécsi és Baranyai öregcserkészeket is a találkozó eseményeire, melyeket a Ciszterci Gimnázium parkjában Werner Imre v. püspöki irodaigazgató, öregcserkész nyit meg csütörtökön 15.30-kor. Az előadások a gimnázium Horvát-Adolf Olivér-termében lesznek. (I.em.80.)

Ezt megelőzően a pécsi cserkészkerülethez tartozó csapatok (Baranya, Somogy, Tolna megyék) szinte kivétel nélkül táborba szállnak. A szeptember 6-án a 47. sz. Szt. László király (PCF) csapat Kühn Szaniszló öregregja nyitotta meg a Pest-megyei Csobánkán, ezt követően a csapat kiscserkészei Kővágószőlősön tanyáztak. Néhány nappal később a pécsi 10. sz. P.Á.R. és a 217. sz. K.M.I. csapatok kis-

cserkészei a mecseki Óbányán rendezték meg nagy létszámú tanyázásukat. A 10-es nagycserkész az Ófalu közelében lévő Tőkés-kútnál, 47-es társaik Dinnyeberki mellett, a pécsi 604-es Szent Mór csapat tagjai a sötétvölgyben, a Mohácsi 1604-esek, a mecseki Zobápusztán, a 217-es K.M.I. cserkészei a Balaton-felvidéki Kővágóörs határában verik fel sátraikat. A Tamási-dombság vidékén a pincehelyiek, a tamásiak és a simontornyaiak közösen táboroznak, míg a paksiak városuk közelében a szekszárdi 608-asok augusztusban Bátaszék határában ütnek tábor.

A VI. cserkészkerület őrsvezető-jelöltjei számára Tolna megyében lesz kiképzőtábor, mely az egyre növekvő ezirányú ígéretek törekszik kielégíteni. •

Helyreigazítás: Lapunk előző számába a Janus Pannonius és a zene című írásunkba téves adat került. A jeles egyházzenei szerző, Halmos László 1908 és 1997 között élt. Néhány sorral lejjebb a "júniusi vaskos humor" helyett a "janusi vaskos humor" olvasandó.

LADIK Fesztivál 2008 keresztény ösztönzési kivonulás augusztus 1-2-3 Apostag...

Fellépők:

Vészbejárat, Ösztön, Iváncsits Tamás, Imperfectum,
Rómer Károly, Olgyay Hangok, Bence és barátai, Via Stellis,
E.H.U.P., Ladik, Só, Borka Band, Gével Testvérek, 6 Beat Band

Előadók:

Olofsson Placid OSB, Böjte Csaba OFM,
Kamarás István OJD, Sasvári Sándor énekes

Szintársulatok:

Apostagi Színjátszókör
Szegedi Jeromos Csoport Szintársulata
Érintések Improvizációs Színpad

Költő - olvasó találkozók:

Nagy L. Éva, Kovács István József
Újvári Ferenc, Kovács Sándor Pál

Kiállítások, bogrács-party, teaház,
táncház, vizifoci, floorball -rex.

PLÉBÁNIAI ÉNEKKAR TALÁLKÓZÓ

SZALÉZI ORATÓRIUM: új helyen,
de változatlanul vidámság, nyüzsgés,
játék, tea, kávé, beszélgetés, gyónási
lehetőség, éjjeli ima...

Demo délutánok:

Társ-Suli,
Nagyító Alapítvány
Házas hétvége

info: info@ladik.hu www.ladik.hu

